

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 21/4 22 om udviklingen i udviklingssamarbejdet.

(Redegørelse nr. R 16).

Ministeren for udviklingssamarbejde (Flemming Møller Mortensen):

I. INDLEDNING

Mennesker tvinges fra deres hjem som aldrig før. Allerede før Rusland angreb Ukraine, nåede antallet af flygtninge og fordrevne i verden en sørgelig rekord. I 2021 rundede antallet af flygtninge og fordrevne 84 mio. mennesker. Hertil har Ruslands angreb på Ukraine skabt den største flygtningekrise i Europa siden 2. Verdenskrig. Krigen i Ukraine har vendt op og ned på stabiliteten i Europa og på den internationale retsorden.

Danmarks udviklingssamarbejde skal give svar på de udfordringer, Danmark står overfor, i tæt samklang med udenrigs- og sikkerhedspolitikken, klimadiplomati og det økonomiske diplomati. Otte partier i Folketinget indgik i juni 2021 en aftale om den nye udviklingspolitiske strategi, »Fælles

om Verden«. Aftalekredsen har en fælles ambition om, at Danmark skal løfte sin del af det internationale ansvar og skabe internationale forandringer for en bedre og mere bæredygtig verden. »Fælles om Verden« understreger, at Danmark fortsat vil leve op til FN's mål om, at verdens rigeste lande skal give mindst 0,7 pct. af deres BNI i udviklingsbistand. Og den understreger, at Danmark skal gøre en forskel, der hvor behovene er størst, særligt i skrøbelige og klimaudsatte lande og i nærområder til konflikt.

Udviklingen siden lanceringen af »Fælles om Verden« har vist, at Danmarks udviklingssamarbejde skal være omstillingsdygtigt. I flere af Danmarks partnerlande er udviklingen gået baglæns. Militærkup, autoritære regimer og konflikt udfordrer fremskridtene for befolkningerne i allerede skrøbelige lande og regioner, herunder Myanmar, Afghanistan, Mali, Burkina Faso og Etiopien. Det har flere gange det sidste år været nødvendigt at omlægge danske engagementer for at fastholde støtten til lokalbefolkningerne uden samtidig at understøtte militære regimer eller krigsøkonomier.

Denne redegørelse til Folketinget om udviklingssamarbejdet er et nyt initiativ og en central del af den politiske aftale bag »Fælles om Verden«. Den giver et indblik i, hvordan regeringen har grebet udvindingen af strategien an fra lanceringen i juni 2021 til og med første kvartal af 2022. Med udvalgte eksempler viser redegørelsen, hvordan målsætningerne i »Fælles om Verden« i perioden er blevet omsat fra ord til handling. Redegørelsen følges op af en debat i Folketinget.

Danmarks udviklingspolitiske strategi "Fælles om Verden" giver svar på den virkelighed, Danmark står overfor, i samklang med Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik, det økonomiske diplomati og klimadiplomati.

Globalt pres på demokrati og menneskerettigheder

Militærkup og massiv påvirkning fra lande uden tradition for menneskerettigheder og demokrati i flere af Danmarks partnerskabslande har øget presset på civilsamfundets råderum og de værdier, Danmark tror på. Corona-pandemien og strenge restriktioner har strammet skruen.

Krisen i Afghanistan

Talibans magtovertagelse kastede Afghanistan ud i en humanitær, rettigheds- og sikkerhedsmæssig krise. Danmark handlede hurtigt med en massiv evakueringsindsats, indefrysning af dansk udviklingsbistand og en styrket humanitær indsats.

World Pride Copenhagen

Under afholdelsen af World Pride Copenhagen i 2021 markerede Danmark sin fortsatte støtte til udsatte og marginaliserede grupper og satte fokus på LGBTQ+-personers rettigheder i udviklingslandene.

Klimatopmødet COP26 i Glasgow

Danmark markerede sig som brobygger til de sårbare og skrøbelige lande og som grønt foregangsland med et stærkt klimadiplomati. Danmarks tilgang bygger på egne erfaringer og stærke partnerskaber med lande, den private sektor, internationale organisationer, forskningsinstitutioner og civilsamfundet.

Voldelig konflikt i Etiopien og humanitær krise

Fra at være et stabilt land på Afrikas Horn har voldelig konflikt mellem den etiopiske regering og TPLF skabt humanitær krise i det nordlige Etiopien. Danmark fastholder presset på regeringen og har tilpasset udviklingssamarbejdet, så det understøtter befolkningen.

Tilbagekred for demokratisk udvikling i Mali og Burkina Faso

Med militærkup i Mali i 2021 og i Burkina Faso i starten af 2022 er den demokratisk overgang sat tilbage. Danmark har tilpasset udviklingssamarbejdet, så det understøtter befolkning og ser på det samlede engagement.

EU-AU topmøde med fokus på udvikling i Afrika

I februar 2022 afholdtes fælles topmøde for lederne for Afrika og Europa, hvor nye massive europæiske investeringer i Afrika kom på bordet. Danmark var vært for en diskussion om klima og energi og satte fokus på grøn jobskabelse for især unge afrikanere. Danmark lancerede også en grøn pakke til Afrika på 745 mio. kr.

Ruslands invasion af Ukraine

Krig i Danmarks nærområde har skabt den største flygtningekrise i Europa siden 2. Verdenskrig. Danmark yder humanitær hjælp i Ukraine og i nabolandene og hjælper ukrainske flygtninge i og uden for Danmark.

Global kamp mod corona og bæredygtig genopretning

Danmark har bidraget med global vaccineudrulning og iværksat akutrespons og hjælpepakker for at afhjælpe den ulighed og fattigdom, som corona-pandemien igen har sat i vækst.

Strategiske partnerskabsaftaler

Med en partnerskabstilgang udfører Danmark udviklingssamarbejde, der er blandt verdens bedste. Regeringen har indgået 18 nye strategiske partnerskaber med danske civilsamfundsorganisationer i perioden 2022-2025. De bidrager med unikke kompetencer, lokalt kendskab og netværk.

Kandidatur til en plads i FN's Sikkerhedsråd i 2025-2026

Danmark tager ansvar for at forebygge, håndtere og løse verdens konflikter, som koster liv, skaber ustabilitet og fører til fordrivelse og irregulær migration. Derfor har regeringen lanceret det danske kandidatur til en plads i FN's Sikkerhedsråd.

Forsvar for det digitale demokrati

Regeringen er gået forrest for et styrket forsvar for det digitale demokrati, den online demokratiske samtale og civilsamfundets digitale modstandskraft. Danmark har samlet regeringer, tech-virksomheder og civilsamfund om løsninger, der fremmer demokrati og menneskerettigheder, og skudt engagementet i gang med Tech for Democracy-konferencen, der også er et centralt indspil i USA's demokratitopmøde.

Reform af dansk udviklingsbistand

En ny langsigtet reform af udviklingsbistanden skal understøtte hovedprioriteterne i den udviklingspolitiske strategi. Gradvist afsættes flere penge til nærområder, irregulær migration og skrøbelige stater, og for klima, natur og miljø er der sat et mål om, at mindst 30 pct. af bistanden til udviklingslandene fra 2023 skal være grøn.

Tilpasning for verdens fattigste og øget klimafinansiering

Danmark er gået forrest for verdens fattigste med et mål om, at 60 pct. af den grønne bistand i 2023 skal gå til tilpasning. Danmarks nye garantiordning under IFU forventes at mobilisere 3-4 mia. kr. i private investeringer over de næste 4 år.

Medlemskab af FN's Menneskerettighedsråd

Danmark har igennem det treårige medlemskab sat et stærkt dansk præg på den globale menneskerettighedsdagsorden, samlet en bred kreds af lande om monitorering af menneskerettighedssituationer i f.eks. Afghanistan og Etiopien og sat fokus på undertrykkelse af kvinders rettigheder, tortur og forfølgelse af politiske systemkritikere.

Grønt strategisk partnerskab med Sydafrika

Danmarks første grønne strategiske partnerskab med et afrikansk land bliver en platform for et styrket samarbejde om en retfærdig grøn omstilling med Afrikas største udleder af drivhusgasser.

II. LOKALE OG GLOBALE PARTNERE

Danmarks partnere i udviklingssamarbejdet

Det er det brede folkelige engagement og samarbejde med partnere i Danmark, globalt og lokalt, som udviklingssamarbejdet står på ryggen af. Det er gennem partnerskaber, at Danmark sætter dagsordener og laver udviklingssamarbejde i verdensklasse. De danske civilsamfundsorganisationer er centrale for udrulningen af Danmarks udviklingssamarbejde. Samlet afsættes ca. 1,5 mia. kr. af udviklingsbistanden i 2022 direkte til de danske civilsamfundsorganisationer. I december 2021 indgik regeringen 18 nye strategiske partnerskaber med danske civilsamfundsorganisationer for perioden 2022-2025: ADRA, CARE Danmark, Caritas, Danmission, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Folkekirkens Nødhjælp, International Media Support, Mission Øst, MS ActionAid, Oxfam IBIS, Plan Børnefonden, Red Barnet, Sex & Samfund, SOS Børnebyerne, Verdens Skove, WWF og konsortium mellem 3F, Dansk Industri og Ulandssekretariatet. De strategiske partnerskaber sikrer, at samarbejdet med civilsamfundet følger med den politiske retning, som partierne bag den udviklingspolitiske strategi har udstukket, samtidigt med at civilsamfundsorganisationerne bidrager med deres unikke kompetencer, lokalt kendskab og netværk.

Danmarks samarbejde i EU om udviklingssamarbejde er afgørende for at opnå en større gennemslagskraft i udviklingsindsatserne. EU og EU's medlemsstater er tilsammen verdens største udviklingsaktør. Budgettet for EU's nye udviklingspolitiske instrument (NDICI) udgør ca. 600 mia. kr. for perioden 2021-2027. Danmark skal udnytte den store tyngde, EU-fællesskabet har. Derfor arbejder regeringen også for, at EU's udviklingsinstrument understøtter danske prioriteter i verden. Danmark har skubbet på, for at udviklingsmidlerne skal løfte Afrika og imødegå irregulær migration mod EU. Det har været med til at sikre, at mere end en tredjedel af EU's udviklingsmidler er øremærket Afrika, og at minimum 10 pct. af udviklingsmidlerne går til indsatser målrettet migration og tvungne fordrivelse.

Partnerskabet med FN, udviklingsbankerne og multilaterale organisationer har været et omdrejningspunkt i det forgangne år. FN's brede mandat og tilstedeværelse gør det muligt at arbejde i de mest skrøbelige lande og regioner og blandt de allermest udsatte mennesker. I forbindelse med den globale udrulning af COVID-19 vacciner sikrede FN's Børnefond, at vacciner og værnemidler også nåede ud til de steder i verden, hvor adgangen er allermest begrænset. Regeringen har i 2021 styrket det multilaterale engagement i FN, bl.a. gennem øget støtte til FN's Børnefond og FN's Udviklingsprogram, men også i kraft af et styrket diplomatisk engagement på den danske FN-repræsentation og lancering af dansk kandidatur til FN's Sikkerhedsråd for perioden 2025-2026. Danmark er i 2021 gået forrest for en grønning af udviklingsbankerne og har presset på, for at de påtager sig globalt lederskab frem mod COP27 for finansiering af udviklingslandenes klimatilpasning.

Danmarks samarbejde med den Afrikanske Union (AU) er vigtigt, fordi det er den eneste organisation, hvor alle afrikanske lande er med. AU ønsker at være stedet, hvor afrikanske løsninger på kontinentets udfordringer skabes. Det gælder ikke mindst freds- og sikkerhedsdagsordenen. Danmark samarbejder med AU's afdeling for politiske anliggender, fred og sikkerhed og støtter f.eks. AU's konfliktmæglingsenhed, der forebygger og træder ind i verserende konflikter, og AU's enhed for demokrati og valgstøtte, som laver valgobser-

vationer og opbygger de afrikanske landes valginstitutioner. Samtidigt støtter Danmark udrulningen af den afrikanske frihandelsaftale, som sigter mod at øge væksten og den økonomiske integration i Afrika.

Partnerskaber med dansk erhvervsliv er vigtige for, at innovative danske løsninger også kommer fattige lande til gavn, og dansk viden og teknologi kan bidrage til at skabe vækst og jobs i udviklingslandene. Her kan udviklingsbistanden bruges til at bygge bro imellem kommercielle interesser og udviklingslandenes ønsker og behov. Det gør sig gældende ift. udvikling af bæredygtig infrastruktur, hvor danske løsninger i spildevandsrensingsanlæg i Bangladesh, Kenya og Uganda er blevet mulige gennem subsidierede lån fra Danida Sustainable Infrastructure Finance. I 2021 har Danmark styrket det grønne fokus på partnerskabsprojekter mellem virksomheder, forskningsinstitutioner og civilsamfundsaktører under Danida Market Development Partnerships. Det skal fremme udviklingen af kommercielle bæredygtige klima- og miljøprojekter i udviklingslandene og bidrage til vækst og nye jobs.

Danske virksomheder og private fonde spiller også aktivt sammen med Danmarks øvrige partnere, når der opstår kritesituationer. Udenrigsministeriet har sammen med Dansk Industri og Globalt Fokus etableret et Humanitært Kontaktforum for Ukraine. Her deltager erhvervslivet, private fonde, civilsamfund, fagbevægelsen, FN-organisationer i Danmark og danske myndigheder. Kontaktforummet bidrager til vidensdeling og koordination mellem aktørerne og hurtig og effektiv humanitær respons. Det har f.eks. sat danske virksomheder i stand til at sende lastbiler med fødevarer afsted til Ukraine og til de udsatte ofre for krigen.

Det brede folkelige engagement i Danmarks udviklingssamarbejde er altafgørende. Tidens store udfordringer skal løses i fællesskab. I 2021 er der derfor udviklet to nye puljeordninger med armslængde til Udenrigsministeriet: Oplysnings- og Engagementspuljen og GLOBUS (Puljen for Globalt engagement, Uddannelse og Samarbejde). Begge skal fra foråret 2022 engagere danskerne i udviklingssamarbejdet på nye måder. I år udkommer også et nyt medie, Tingenes Verden, som vil engagere unge i udviklingssamarbejdet. Det overvældende engagement, som danskerne har udvist i forbindelse med krigen i Ukraine, viser, at det ligger danskerne meget på sinde, hvad der sker i verden.

Dynamiske landepartnerskaber

Danmarks tilstedeværelse i verden skal fokuseres der, hvor Danmark kan gøre mest for flere, og hvor behovene er størst. Og hvor Danmark har flest interesser på spil. Danmark engagerer sig i udgangspunktet med et langt perspektiv, men dybden og karakteren af partnerskaberne er dynamisk og kan enten *udvides* eller *målrettes* afhængigt udviklingen og behov. Ikke mindst i lyset af, at rammebetingelserne for samarbejdet i en række af Danmarks partnerlande har gennemgået store forandringer det sidste års tid.

I Somalia udvider Danmark partnerskabet og tilstedeværelsen i 2022. Det sker i erkendelsen af Somalias betydning for stabiliteten på Afrikas Horn, som er afgørende for fattigdom, fordrivelse og for det samlede migrationspres. Derfor er der blevet udpeget en ny dansk ambassadør i Somalia, som skal have base i Nairobi og styrke Danmarks arbejde med opbygning af staten, beskyttelse af kvinder og børn og det lange seje træk for bæredygtig udvikling. Det går hånd i hånd med, at Afrika er geografisk omdrejningspunkt for størstedelen af Danmarks udviklingsengagement. Mange lande i Afrika

kæmper med klimaforandringer, krig og konflikt. Her bor de mest fattige. I starten af 2022 har regeringen påbegyndt arbejdet med nye strategiske rammer for Danmarks brede udenrigs- og udviklingspolitiske engagement i Uganda og Niger. I andre partnerlande i Afrika har der dog været behov for at sætte samarbejdet på pause: Udviklingen i Mali og Burkina Faso har skabt behov for, at regeringen ser på det samlede engagement i landene, så Danmark siger klart fra over for et autoritært styre, uden at lade befolkningerne i stikken. I Etiopien fastholder Danmark et markant pres på regeringen for humanitær adgang, våbenhvile og politisk dialog og har samtidigt tilpasset udviklingssamarbejdet, så det understøtter den etiopiske befolknings behov.

Gennem målrettede partnerskaber bruger Danmark udvalgte instrumenter i udviklingssamarbejdet til at løse problemer af særlig betydning for Danmark og for danske partnere. Det giver mening på områder, hvor danske erfaringer kan gøre en markant forskel. Eksempelvis målrettes partnerskabet med Sydafrika mod grøn omstilling, fordi Sydafrika er Afrikas største CO₂-udleder, og Danmark har erfaringen med at skabe grønne jobs parallelt med grøn omstilling og reduktion i udledning. I Kosovo har Danmark i 2021 indledt et nyt målrettet partnerskab med fokus på grøn omstilling, hvor danske erfaringer og kompetencer inden for energieffektivisering kan bringes i spil. Regeringen er i 2021 og 2022 gået i gang med at udvikle rammerne for de målrettede partnerskaber, så de skaber en stærk strategisk platform for Danmarks bredere interesser i verden.

Når Danmark styrker indsatsen i de mest skrøbelige lande, kræver det en prioritering. Derfor besluttede regeringen i 2021 at udfase det brede udviklingssamarbejde med Tanzania fra 2024 for at frigøre ressourcer til at sætte ind andre steder. Samarbejdet med Tanzania vil derfor overgå til et målrettet partnerskab.

III. DEMOKRATI OG MENNESKERETTIGHEDER SOM FUNDAMENT

Der udkæmpes lige nu en global værdikamp. Danmark skal kæmpe for demokratiske værdier og menneskerettigheder på alle niveauer. Det gælder ikke mindst i udviklingssamarbejdet. Derfor er demokrati og menneskerettigheder også en rød tråd, når der udvikles nye strategiske rammer for landepartnerskaber og i samarbejdet med civilsamfundet. Både som en tværgående prioritet og gennem udviklingsindsatser, der fokuserer målrettet på at fremme demokrati og menneskerettigheder.

Debat med civilsamfundet om at styrke demokrati og menneskerettigheder

Globalt Fokus afholdt i marts 2022 en debat om udrulningen af »Fælles om Verden«. Her foreslog civilsamfundet at fokusere arbejdet med demokrati og menneskerettigheder gennem fire specifikke målsætninger og 46 delmål. Intentionen er at bidrage til at gøre strategiens fundament - demokrati og menneskerettigheder - lettere at omsætte i praksis.

Demokrati, menneskerettigheder og frie civilsamfund i digitaliseringens tidsalder

Danmark skal fremme forkæmpere, lokale institutioner og fællesskaber, som spiller en særlig rolle for et levende ci-

vilsamfund. For aktive civilsamfund og velfungerende demokratier går hånd i hånd med større velstand og bedre muligheder for et godt liv. Derfor støtter Danmark fonde, der fremmer mangfoldige og stærke civilsamfund. Som en del af Naboskabsprogrammet, der er målrettet samarbejde med Danmarks østlige naboer, er samarbejdet om Den Ny Demokrati-fond blevet udbygget. Indsatserne under fonden skal styrke civilsamfundspartnerskaber, demokratiske fællesskaber, samhørighed og netværk mellem Danmark, Ukraine, Moldova, Georgien, Belarus, Aserbajdsjan og Armenien. Da corona-pandemien i 2020 og 2021 satte civilsamfundet i det globale syd under ekstra hårdt pres med stigende menneskerettighedskrænkelser og restriktioner, der indskrænkede civilsamfundets råderum, støttede Danmark Civilsamfund i Udviklings (CISU) arbejde for at imødegå de ekstraordinære svære kår. En corona-hjælpepakke bidrog f.eks. til etableringen af en civilsamfundspulje hos CISU målrettet små og mellemstore organisationer, som kunne modvirke den ekstraordinære situation, som pandemien skabte for partnere i syd.

Danmark har i 2021 fortsat støttet til dem, der går forrest for demokrati og menneskerettigheder. Globalt Fokus' mekanisme Claim Your Space har gjort det muligt at hjælpe menneskerettighedsforkæmpere i bl.a. Myanmar, Palæstina, Bangladesh og Kenya med alt fra evakuering og sikrede boliger til medicin. Militærkuppet i Myanmar i 2021 satte civilsamfundet under ekstraordinært hårdt pres. Som reaktion på militærkuppet i Myanmar omlagde Danmark udviklingssamarbejdet for ikke at støtte et militært regime og etablerede en ny civilsamfundsfond til at styrke civilsamfundets modstandskraft. Den har sat lokale partnere i delstaten Chin i stand til at dokumentere grove menneskerettighedskrænkelser og sikre formidling og opmærksomhed fra omverdenen, når militærstyret ellers forsøgte at lukke delstaten ned. I delstaten Kayah har fonden støttet lokale partneres arbejde med at evakuere kvinder og børn og give adgang til hospitalet trods kampene.

Sammen med tech-virksomheder og civilsamfundet er Danmark gået ind i forsvaret for det digitale demokrati og rettigheder. Teknologi skal fremme demokrati og menneskerettigheder og ikke misbruges til undertrykkelse. Den internationale konference i København, Tech for Democracy, i november 2021 skød et år med fokus på handling i gang for regeringer, virksomheder og civilsamfund. Det skal lede til nye partnerskaber og løsninger, så teknologien kan fremme potentialet for demokrati og menneskerettigheder.

Marginaliserede gruppers rettigheder og værdighed

Ingen skal lades i stikken. Danmark har et særligt fokus på de mest sårbare og udsatte grupper, som rammes hårdest i kriser og konflikt, og har vedvarende opmærksomhed på de mange brud på LGBTQ+-personers rettigheder. Det indebærer både en stemme til marginaliserede grupper i globale fora såsom i FN's Generalforsamling, og at danske ambassader går forrest for rettighedsforkæmpere og LGBTQ+-personer, når der er et direkte beskyttelsesbehov. I 2021 brugte Danmark også World Pride Copenhagen til at sætte fokus på LGBTQ+-personers rettigheder i udviklingslandene.

Regeringen har fortsat arbejdet for tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed med danske partnere, bl.a. gennem et styrket dansk bidrag til Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde. Centeret støtter partnerskaber og initiativer, der fremmer trosfrihed og fredelig sameksistens og forebygger religiøst motiveret vold i lande, hvor religiøse mindretal ofte har stået for skud. Den danske ambassadør for religions- og trosfrihed

samler de danske aktører og går forrest for at fremme dagsordenen globalt. Regeringen har netop iværksat en ny kortlægning af, hvordan det danske udviklingssamarbejde fremmer religions- og trosfrihed og beskytter religiøse mindretal i danske partnerlande. Det er nødvendigt, for at dansk udviklingssamarbejde kan lære af erfaringerne og forbedre indsatserne bredt.

Ligestilling, piger og kvinders rettigheder

Ligestilling og kvinder og pigers rettigheder er en mangeårig dansk prioritet, som også står centralt i »Fælles om Verden« – både som en tværgående prioritet i humanitære indsatser og i det langsigtede udviklingsengagement og i kraft af målrettede indsatser, som skal fremme kvinder og pigers rettigheder og økonomiske og politiske deltagelse. Det afspejler den nye strategiske ramme for det danske engagement i Burkina Faso for perioden 2021-2025, hvor kvinder og pigers rettigheder fremhæves som en tværgående kerneprioritet på tværs af alle indsatser, imens der også er sat fokus på at støtte målrettet arbejde, der fremmer kvinder og pigers seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder.

Kvinder og unge piger er ekstra udsatte i konfliktramte områder og i humanitære krisesituationer. Netop derfor er piger og kvinders rettigheder også gjort til en særlig prioritet i den nye fase af Freds- og Stabiliseringsprogrammet for Syrien og Irak, herunder kvinders deltagelse i fredsforhandlinger for en løsning på konflikten i Syrien. I 2021 overtog Danmark også formandskabet for det globale Call to Action-partnerskab til bekæmpelse af seksuel og kønsbaseret vold i humanitære kriser. Partnerskabet mellem stater, FN-organisationer og civilsamfundet arbejder for at stoppe vold mod kvinder, omskæringer og børneægteskaber og skabe adgang til sundhedsklinikker og social støtte. Det skal styrke hurtige indsatser mod seksuel og kønsbaseret vold i akutte kriser, f.eks. gennem udsendelse af kønsexperten til krisesituationer, så man hurtigst muligt får afstemt behovene.

Meningsfuld inddragelse af unge

I Danmark er unge mennesker aktive i foreningslivet, og der er stærke erfaringer med at fremme unges demokratisk deltagelse gennem samarbejde mellem myndigheder og foreninger. Når lokale og syriske unge kan mødes og diskutere politik i et moderne ungdomshus i Jordans hovedstad, Amman, sker det med dansk udviklingssamarbejde i ryggen. Liwan hedder ungdomshuset, som Dansk-Arabisk Partnerskabsprogram har støttet udviklingen af. Her er der plads til, at unge kan mødes og indgå i sociale og politiske aktiviteter og drøfte de ting, som optager dem.

I FN har Danmark fortsat et tæt samarbejde om unges ret til politisk deltagelse med FN's særlige ungeudsending. Og regeringen omsætter ord til handling: I 2021 sad to af de danske FN-ungdomsdelegater i Danmarks stol i FN og forhandlede om FN's ungeresolution på vegne af Danmark, så den reelt afspejlede de unges holdninger og perspektiver. Også på FN's Klimatopmøde i Glasgow, COP26, i november 2021 var to ungedelegater en del af den danske delegation. Danmark vil fortsætte arbejdet, for at unge i højere grad skal kunne

komme med ind, hvor beslutningerne træffes, og opnå indflydelse.

Danmark har i 2021 også nedsat et internationalt ungepanel med deltagelse af danske og afrikanske unge. På linje med ungepanelerne på de danske ambassader i Uganda, Mali, Burkina Faso, Palæstina og Kenya skal det give unge mulighed for at indgå i dialog og rådgive udviklingsministeren om Danmarks udviklingsindsatser.

Effektive, demokratiske og ansvarlige stater

Legitime og ansvarlige stater er afgørende for udviklingen af lige og stærke samfund. Skat er en del af fundamentet for, at stater kan tage ansvar for sin egen udvikling og tilbyde skolegang, basal sundhed og sikkerhed for sine borgere. Regeringen har tilsluttet Danmark den nye fase af Addis Tax Initiative 2025, som støtter fair og effektiv skatteopkrævning i udviklingslandene. Danmarks engagement i initiativet i år vil fokusere på indsatser, som styrker partnerlandenes kapacitet til at bekæmpe skattely og ulighed.

Danmark har også arbejdet målrettet med partnerlandenes evner til at leve op til menneskerettighederne. I Etiopien og Palæstina har Danmark gennem en årrække samarbejdet med Dansk Institut for Menneskerettigheder og de nationale menneskerettighedskommissioner om deres rolle som vagthund for rettigheder. I 2021 støttede Danmark bl.a. den etiopiske menneskerettighedskommission og FN's Højkommissær for Menneskerettigheders undersøgelse af krænkelse under den væbnede konflikt i Etiopiens Tigray-region. Det resulterede i en kritisk rapport med krav til de etiopiske myndigheder om opfølgning. Samtidig har Danmark været med til at sikre en særsamling i FN's Menneskerettighedsråd om Etiopien i december 2021, da konflikten var på sit højeste. Det har blandt andet ført til, at et internationalt eksperthold skal undersøge omfanget af krænkelse i Etiopien. Særsamlingen afrundede også Danmarks treårige medlemskab af FN's Menneskerettighedsråd. Medlemskabet gjorde det muligt at sætte et dansk aftryk på den globale menneskerettighedsdagsorden og rejse sager på områder med stor betydning for danske værdier.

IV. SKABE HÅB OG HJÆLPE FLERE BEDRE, HVOR DET ER SVÆREST

Med »Fælles om Verden« har Danmark styrket fokus på nogle af de mest skrøbelige lande og på nærområder til konflikt og fordrivelse. Det er her, at ekstrem fattigdom i stigende grad koncentrerer, og det er her, at de fleste flygtninge og internt fordrevne opholder sig. På den måde kan Danmark via udviklingssamarbejdet hjælpe flere. Som en del af opfølgningen på den udviklingspolitiske strategi har regeringen iværksat en reform af Danmarks udviklingsbistand, som sikrer, at der er et økonomisk fundament for prioriteterne i »Fælles om Verden«. Reformen målretter blandt andet en stigende andel af udviklingsbistanden til skrøbelige lande, nærområder til konflikt og forebyggelse af irregulær migration. På den måde

afsætter regeringen gradvist flere penge til dem, der er aller- mest udsatte.

Danmarks indsatser i Afghanistan

Da Taliban overtog magten i Afghanistan i august 2021, handlede Danmark hurtigt. Både i den store evakuerings- opgave og i omlægningen af det danske udviklingssamar- bejde. Udviklingssamarbejdet med de afghanske myndig- heder blev sat i bero, imens Danmark øgede den humani- tære hjælp sammen med danske partnere i nærområderne for at afværge en potentiel ny humanitær - og flygtninge- krise. Det indebar basal sundhed, mad, tag over hovedet og beskyttelse af de mest sårbare, særligt piger og kvinder. Danmark var blandt andet med til at etablere en humani- tær luftbro, som sikrede hjælp til de isolerede egne.

FN og Verdensbanken har peget på, at verdenssamfun- det skal gøre mere for afghanerne, der står i en dyb krise. En krise, der kan føre til regional ustabilitet, øget terror- trussel og nye flygtninge- og migrationsstrømme. Derfor er regeringen klar til at fortsætte sit humanitære engage- ment via multilaterale organisationer og civilsamfundsor- ganisationer. Men bredere engagement i Afghanistan skal knyttes til krav: Fremskridt på menneskerettighederne, humanitær adgang og fri udrejse for dem, der ønsker det. Afghanistan må ikke igen blive en international terrorre- de.

MÅL 1: Danmark skal forebygge fattigdom, skrøbelighed, konflikter og vold og skabe bæredygtige alternativer til irregulær migration og fordrivelse

De menneskelige konsekvenser ved migration og fordrivelse er enorme. Det kræver handling på flere niveauer, hvis dan- ske indsatser skal skabe reelle alternativer til irregulær mi- gration og fordrivelse.

Danmark har igangsat arbejdet med fremtidens flygtnin- gerespons, som skal sikre bedre inklusion af flygtninge i de lokale værtssamfund. Det skal gøre det muligt for flygtninge at forsørge sig selv og give adgang til uddannelse og sund- hedsklinikker, så de bedre kan se en fremtid i nærområderne til deres eget hjem. Det er inspireret af Ugandas progressive flygtningepolitik: Uganda huser Afrikas største flygtningebe- folkning på 1,5 millioner mennesker, men frem for at blive placeret i flygtningelejre tildeles flygtninge jord til direkte bo- sættelse, adgang til arbejde og fri bevægelighed. Det gør Uganda til et ledende pilotland for implementeringen af FN's Flygtningekompakt og det dertil hørende såkaldte Compre- hensive Refugee Response Framework (CRRF). I Uganda har Danmark bygget videre på det mangeårige samarbejde om Ugandas progressive tilgang til flygtninge og arbejder mål- rettet med klimasmart landbrug og styrkelse af kvinder og unges rettigheder for både flygtninge og værtssamfund.

Danmark har også styrket fokus på bedre fremtidsudsigter for fordrevne fra Syrien og Irak. I Libanon, der som nærområ- de til Syrien er det land i verden, der huser flest flygtninge per indbygger, samarbejder Danmark med FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisation (FAO) om at styrke livsgrundlaget for flygtninge og værtssamfund. I 2021 har samarbejdet ledt til flere nye jobs for flygtninge og lokale i landbruget og byg- gebranchen, skabt adgang til vand og ført til, at brakjord er sat under ploven, så flygtninge og værtssamfundene kan for- sørge sig selv.

I Irak har Danmark arbejdet for, at de nord- og vestlige dele af landet igen skal blive beboelige. Freds- og Stabilise-

ringsprogrammet har blandt andet støttet rydning af miner og vejsidebomber i tidligere ISIS-besatte områder. Det er en vigtig forudsætning for, at fordrevne irakere kan vende hjem.

MÅL 2: Danmark skal bekæmpe irregulær migration og hjælpe flere bedre langs centrale migrationsruter

Det nuværende asylsystem har spillet fallit. Det kræver nye løsninger, hvis menneskesmuglernes kyniske forretningsmo- del skal knækkes. Danmark samarbejder blandt andet med landene langs migrationsruterne, så de bedre kan håndtere og bistå flygtninge og irregulære migranter, som krydser de- res grænser. Det indebærer samarbejde om forbedret grænse- kontrol langs de store migrationsruter i Nordafrika, på Afri- kas Horn, på Vestbalkan og i Tyrkiet, Irak og Pakistan for at undgå, at mænd, kvinder og børn begiver sig ud på farlige rejser mod Europa. I Marokko har Danmark samarbejdet med myndigheder og civilsamfundsorganisationer om akut social støtte og uddannelse til uledsagede mindreårige mi- granter, der ofte lever på gaden. I Tunesien er Danmark med til at træne grænsevagter i rettigheidsbaseret tilgang til grænse- forvaltning og i aktioner til søs, når bådflygtninge stævner ud. I Somalia har Danmark været med til at styrke myndighe- dernes kapacitet til at afsløre dokumentfalskneri. Og på Vest- balkan samarbejder Danmark med myndighederne om træ- ning af grænsevagterne i rettigheidsbaseret tilgang til grænse- håndtering og har et særligt fokus på udsendelse og bekæmp- else af menneskesmuglere og -handlere. Indsatserne langs migrationsruterne skal både forebygge og bekæmpe, at man kan tjene penge på andres ulykke.

Over halvdelen af de mennesker, der søger asyl i EU, en- der med at få afslag, fordi de ikke har et konventionsbetinget beskyttelsesbehov. Alle lande er forpligtet til at tage imod de- res egne statsborgere, hvis de ikke har lovligt ophold i et an- det land. Dog er hjemtagelse af borgere for nogle lande en udfordring, som regeringen samarbejder med landene om at løse. Regeringen har i 2021 skærpet noget-for-noget tilgangen i dialogen med oprindelseslande om hjemtagelse. Fra udgan- gen af 2021 har fremskridt i samarbejdet med en række lande om hjemtagelse af egne statsborgere betydet, at der ikke læn- gere er lande, som modtager dansk udviklingsbistand uden at samarbejde om hjemtagelsen af deres egne statsborgere.

MÅL 3: Danmark skal forebygge humanitære kriser og være en stærk humanitær partner

Flere mennesker end nogensinde har brug for humanitær bi- stand. I 2021 landede Danmarks humanitære bistand på 3,18 mia. kr. Det gør Danmark til en solid humanitær donor på verdensplan. Danmark var eksempelvis i 2021 den sjette stør- ste donor til FN's centrale nødhjælpsfond. Fonden har spillet en central rolle i en række af de kriser, der har ramt verden de seneste år, såsom i Syrien, Ukraine, Yemen og Etiopien og un- der jordskælvet i Haiti.

Situationen på Afrikas Horn og i det centrale Sahel er sta- dig mere skrøbelig. Tørke har sat fødevarerikkerheden under pres. Danmark har gennem større bevillinger til humanitære fonde i Somalia og Etiopien været med til at beskytte befolk- ningen mod sult og sygdom. Danmark har også samarbejdet målrettet med FN's Fødevarerprogram (WFP) om forebyggen- de indsatser og varslingsystemer i blandt andet Etiopien, Kenya og Uganda, så der kan sættes ind, før en humanitær krise eskaleres. I det centrale Sahel har konflikter og presset fra klimaforandringer allerede skabt en akut fødevarerkrise, lukning af skoler og en af verdens hurtigst voksende fordri- velseskriser. Derfor har Danmark i 2021 været en af de leden-

de kræfter bag en ny regional FN-fond til humanitære indsatser i Vestafrika og Sahel, der kan redde liv.

Ruslands invasion af Ukraine har udviklet sig til en humanitær krise og en flygtningekrise uden europæisk fortilfælde i generationer. Her er Udenrigsministeriet hurtigt trådt sammen med blandt andet FN, EU, Internationalt Røde Kors, danske civilsamfundsorganisationer og Beredskabsstyrelsen for at afhjælpe akutte behov i Ukraine og nabolandene. Det gælder blandt andet levering af mad, hygiejne-pakker, medicin, sundhed, medicin, tæpper og indkvartering af fordrevne.

MÅL 4: Danmark skal sikre tryghed og sikkerhed gennem fredsopbygning og stabilisering

Den humanitære indsats kan ikke stå alene. Der er behov for samtænkning af konfliktforebyggelse, fredsopbygning og den langsigtede udviklingsindsats. FN er afgørende for international fred og sikkerhed og en hovedaktør i verdens konflikter. Det gælder også i Danmarks egne nærområder. Derfor styrker Danmark engagementet i FN's arbejde for en sikker verden. I 2021 annoncerede Danmark sit kandidatur til FN's Sikkerhedsråd i 2025-26. Regeringen skyder for alvor den internationale kampagne for kandidaturet i gang i år. I Sikkerhedsrådet vil Danmark være med til at håndtere konflikter, der har stor betydning for global fred og sikkerhed og dermed også for Europa og Danmark.

Danmark arbejder allerede i dag for fred, tryghed og sikkerhed igennem FN's forebyggende indsatser. I 2021 fortsatte Danmark støtten til FN's Fredsopbygningsfond, der har fokus på de mest skrøbelige lande, f.eks. i Sahel-regionen og på Afrikas Horn. Fonden arbejder målrettet med kvinder og unges rolle i fredsopbyggende projekter, der bekæmper vold re-

lateret til kvinders politiske deltagelse og fremmer forsoning. I Mali har Danmark f.eks. været blandt de største partnere i FN's MINUSMA Trustfund, der bidrager til at skabe fred i den nordlige og centrale del af Mali gennem at styrke lokal selvbestemmelse, igangsætte forsoningsaktiviteter og udvikle infrastrukturen.

Forud for Ruslands invasion af Ukraine samarbejdede Danmark igennem Freds- og Stabiliseringsprogrammet med Ukraine om civile og militære indsatser, der kunne styrke Ukraines modstandsdygtighed. Den russiske invasion af Ukraine har betydet, at alle indsatser lige nu er koncentreret om at redde liv og beskytte de mange fordrevne i Ukraine, i nabolandene og i Danmark.

V. KAMPEN FOR KLIMA, NATUR OG MILJØ

Klimaforandringerne er en af verdens største udfordringer. Og de rummer den uretfærdighed, at de mindst udviklede lande og fattige østater, som rammes hårdest af klimaforandringerne, samtidig er dem, der udleder mindst og har færrest midler til at stå imod dem. Det haster med klimatilpasning og opbygning af modstandsdygtighed. Danmark har erfaringen til at gå forrest og skabe grøn bæredygtig udvikling blandt verdens fattigste. Regeringens reform af udviklingsbistanden har hævet barren yderligere. For første gang har en dansk regering sat mål for den grønne bistand: Allerede fra 2023 skal mindst 25 pct. af bistanden til udviklingslandene gå til klima og mindst 5 pct. til miljø og biodiversitet. Det vil sige, at mindst 30 pct. af den bilaterale udviklingsbistand til udviklingslandene bliver grøn.

Klimatilpasning for de mest udsatte er en dansk mærkesag

Ved klimatopmødet, COP26, i Glasgow satte Danmark solide aftryk på udviklingsdagsordenen og markerede sig som brobygger til de mest udsatte lande. Under FN's Generalforsamling i september 2021 samlede Danmark de ligesindede samarbejdspartnere i den uformelle Champions-gruppe for klimatilpasningsfinansiering. Med fælles front op til COP26-forhandlingerne bidrog det til momentum og mobiliserede flere klimatilpasningsmidler til de mest udsatte lande, så de kan sikre deres levegrundlag i fremtiden. Danmark fortsætter lederskabet i klimadiplomati frem mod klimatopmødet COP27 i Egypten. Her er fokus fortsat på klimatilpasning og på finansiering til klimaskabte tab og skader, der er særligt efterspurgt af de fattigste og mest sårbare udviklingslande.

Også i de multilaterale partnerskaber har Danmark skærpet fokus på klimatilpasning. F.eks. i samarbejdet med Verdensbankens fond til de fattigste lande, hvor Danmark har presset på for at sikre, at mindst halvdelen af fondens klimafinansiering går til klimatilpasning for de mest udsatte. Danmark har også styrket sit engagement i fonden for de mindst udviklede lande (LDCF), som er en vigtig mekanisme for at finansiere løsninger for de mest klimaudsatte lande. Klimatilpasning gennem privatsektorudvikling og bæredygtige fødevarer-systemer, der skaber fødevarer-sikkerhed, og naturbaserede løsninger vil være i fokus det kommende år.

I Danmarks landepartnerskaber har klimatilpasning fået en mere markant rolle, idet et fokus på klimatilpasning skal indgå i alle nye strategiske rammer for de udvidede partnerskaber. I Bangladesh, som er et af verdens mest klimatruede lande, har Danmark fortsat det flerårige samarbejde med de mest udsatte menneskers håndtering af ændrede vandstande og saltvandsindtrængning i drikkevandet. Sammen med civilsamfundsorganisation BRAC etablerer Danmark små systemer til at opsamle regnvand og organiserer lokalbefolkning i beredskaber, så lokalbefolkningen ved, hvad de skal gøre i tilfælde af oversvømmelser.

MÅL 1: Danmark skal styrke indsatsen for klimatilpasning, natur og miljø og modstandsdygtighed i de fattigste og sårbare land

Klimaforandringerne, mangel på vand og fødevarer og nedbrudte økosystemer forstærker konflikter og skrøbelighed. Det er afgørende, at udviklingssamarbejdet holder hånden under de mest udsatte og standser den negative spiral. Det gør Danmark blandt andet gennem samarbejde med FN's Miljøprogram (UNEP) om naturbaserede løsninger. Naturbaserede løsninger tackler klima- og biodiversitetsudfordringer

og udfordringerne for de berørte mennesker. I Indonesien har samarbejdet med FN's Miljøprogram ført til genopretning af mangroveskov, der på én gang binder store mængder CO₂, udgør vigtige levesteder for dyr og beskytter kystområderne. Det kommer både miljøet og de mennesker til gavn, der bor i området.

Adgang til rent vand er en vigtig faktor for fred og sikkerhed i nogle af de mest vandfattige egne i verden. Mangel på vand kan skabe og forværre konflikter og lede til fødevarer-sikkerhed. I et nyt flagskibsprojekt med EU og andre med-

lemslande støtter Danmark håndteringen af rent vand på tværs af grænser i Afrika. Sammen med den Afrikanske Udviklingsbank arbejder Danmark for at forbedre adgangen til vand for op mod 1 mio. mennesker i Sahel og på Afrikas Horn.

I 2050 anslås klodens befolkning at være steget til 10 mia. mennesker. Derfor er det afgørende, at Danmark er med til at skabe klimatilpasset landbrug og bæredygtig produktion af mad. Danmark engagerer sig aktivt i opfølgningen på FN's fødevarer-topmøde (UN Food Systems Summit), der fandt sted i september 2021. Fokus er på danske styrkepositioner som klimavenlig kost, madspild, antimikrobiel og forebyggelse af sult gennem skolemadsprogrammer i udviklingslandene. Samtidigt har Danmark et stort fokus på, at produktionen af mad ikke må lede til afskovning, som udfordrer biodiversiteten og menneskers levevilkår. Som opfølgning på fødevarer-topmødet har Danmark støttet topmødets Trust Fund, der skal fremme udviklingslandenes arbejde med bæredygtige fødevarer-systemer, så udviklingslandene kan opnå større fødevareresikkerhed. Samtidigt tilsluttede Danmark sig en aftale under COP26 om at standse afskovning og genoprette verdens skove inden 2030, fordi afskovningen udfordrer biodiversiteten og udsatte menneskers levevilkår.

MÅL 2: Danmark skal tage internationalt lederskab inden for reduktioner, grøn omstilling og adgang til ren energi
Hurtig omstilling fra sort til grøn energi er afgørende for at imødegå den globale klimaudfordring. Danmark går forrest blandt de udviklede lande i den grønne omstilling og arbejder for at få Afrika med på en retfærdig grøn omstilling. På COP26 i Glasgow tog Danmark udgangspunkt i Nordsøaftalen om afvikling af Danmarks olie- og gasudvinding til at skabe en alliance mellem stater, der arbejder for stop af olie og gasproduktion, Beyond Oil and Gas Alliance. Her arbejder Danmark for, at både de rige lande og de store vækstøkonomier kommer med. Det lykkedes også at få bl.a. Tyskland og Sverige til at investere mere end 1 mia. kr. i den dansk-oprettede Sustainable Energy Fund For Africa under den Afrikanske Udviklingsbank, der skal fremme grøn omstilling i Afrika gennem adgang til ren energi, energieffektivisering og decentrale mini-energinet. Det viser, at Danmark trækker andre med, når Danmark går forrest i finansieringen af grøn omstilling.

For vækstlandene skal reduktioner og grøn omstilling rime på nye jobs og vækst. Myndighedssamarbejdet bringer danske løsninger og erfaringer med offentlig-private partnerskaber i spil for at bidrage til det. Danmark har myndighedssamarbejder med 11 udviklings- og vækstøkonomier, som arbejder for social retfærdig omstilling. I Kina har samarbejdet mellem Energistyrelsen og de kinesiske myndigheder fået CO₂-udledningen ned med ca. 22 mio. ton, hvilket svarer til mere end 80 pct. af hele Danmarks udledning fra energiforbrug i 2020. I Indonesien har lokale myndigheder og Energi-styrelsen samarbejdet om energieffektivitet i bygninger. I Indien har Danmark brugt det grønne strategiske partnerskab til at videreudvikle samarbejdet om miljø, vand og energi. I februar 2022 indgik Danmark og Sydafrika et nyt grønt strategisk partnerskab, som skal styrke Danmarks samarbejde om grøn omstilling med Afrikas største CO₂-udleder.

Den grønne omstilling skal også fremme adgang til grøn energi i Afrika. For første gang i årevis er adgangen til energi i Afrika gået den gale vej. I samarbejde med FN og andre multilaterale partnere har Danmark igangsat nye initiativer, som skal give adgang til energi for 5,8 mio. afrikanere. Dan-

mark har arbejdet målrettet med at skabe adgang til solenergi for fattige ugandere, der bor langt fra forsyningsnetværket, og sikre grøn energi til madlavning i Rwanda. Det gavner især de kvinder og børn, som på den måde undgår at blive udsat for en stor mængde sodpartikler i forbindelse med madlavning over åben ild.

MÅL 3: Danmark skal øge mobilisering af finansiering og fremme grønne danske løsninger inden for klima, natur og miljø

På COP15 i København i 2009 forpligtede de udviklede lande sig til kollektivt at mobilisere 100 mia. USD i 2020 til klimafinansiering fra bl.a. både offentlige og private kilder.

Udviklingsbistand alene kan ikke sikre det niveau af klimafinansiering, som verden har brug for. Men udviklingsbistand er en afgørende del af løsningen og kan derudover være katalysator for ny privat kapital til grøn omstilling. Kapital kan ellers være svært at rejse i lande, hvor risikoen er høj. Derfor lancerede Danmark i 2021 en statslig garantiordning sammen med Investeringsskatten For Udviklingslande (IFU), som udvikles i samarbejde med Sverige. Det skal fremme private investeringer i udviklingslandene, udlån til små og mellemstore virksomheder og grønne investeringer i f.eks. solcellevirksomheder og energieffektiviseringer. Forventningen er, at det over de næste fire år mobiliserer 3-4 mia. kr. fra private investeringer.

I 2021 vedtog regeringen et stop for dansk offentlig finansiering og eksportfremmeindsatser til fossile brændstoffer i udlandet med enkelte undtagelser på særlige områder i de fattigste udviklingslande. Den beslutning påvirker blandt andet Danmarks samarbejder med de store udviklingsbanker, hvor den danske beslutning har været med til at skubbe investeringerne i en grøn retning.

MÅL 4: Danmark sikrer håb og fremtidsmuligheder gennem en grøn og socialt retfærdig økonomisk genopretning og fattigdomsorienteret udvikling

Corona-pandemien har skabt behov for retfærdig økonomisk genopretning, så de fattigste lande ikke sækker længere bagud. Mange lande står stadig midt i pandemien og de økonomiske dønninger heraf. I 2020 og 2021 var Danmark tidligt ude med hjælp til de steder, hvor krisen ramte hårdest. Samlet gav Danmark over 2 mia. kr. i akutrespons og hjælpepakker, som især gik til lande i Afrika. Derudover har Danmark bidraget til global vaccineudrulning. Danmark har både givet tilsagn om 10 mio. vaccinedoser, hvoraf 8,8 mio. doser er leveret til udviklingslandene, og givet ekstraordinære bidrag til FN's Børnefond i København.

For at styrke den grønne vækst har Danmark sat fokus på privatsektorudvikling i Afrika. Gennem IFU's High Risk, High Impact-initiativ bidrager Danmark til at fremme investeringer i projekter med betydelige lokale udviklingseffekter i de fattigste og skrøbeligste lande i Afrika. Her er investeringerne målrettet projekter, der bidrager til grøn omstilling og anstændige jobs.

Mange danske virksomheder har stor interesse i og god mulighed for at medvirke til at skabe bæredygtig vækst i udviklingslandene. Derfor skal regeringens erhvervs- og finansieringsinstrumenter og myndighedssamarbejderne både understøtte vækst i udviklingslandene og bidrage til en bæredygtig og sundhedsmæssig forsvarlig produktion. Det nye grønne partnerskabsinstrument, Danida Green Business Partnerships, er etableret for at fremme samarbejde mellem erhvervslivet og civilsamfundet, så de i fællesskab kan udvikle

nye grønne, solide forretningsmodeller til vanskelige markeder. Med stort lokalkendskab og faglig ekspertise skal forretningsmodellerne kunne stå distancen selv i skrøbelige lande.

Bedre fremtidsmuligheder bygger også på udsigten til anstændige jobs, der kommer alle til gode. Det nye strategiske partnerskab med et konsortium bestående af Ulandssekretariatet, Dansk Industri og 3F arbejder målrettet med at fremme grønne jobs, bæredygtig produktion og ordentlige arbejdsvilkår i mere end 30 forskellige lande. På Filippinerne har danske erfaringer inspireret arbejdsmarkedets parter til at komme til forhandlingsbordet, så de sammen kan fremme en grøn og retfærdig omstilling af det filippinske samfund. I Kenya arbejder konsortiet for at sætte fokus på flere ordentlige jobs og bedre erhvervsuddannelser inden for bæredygtig økonomi, genbrug og renovation.

VI. ÅRET DER KOMMER FOR UDVIKLINGSSAMARBEJDET

I det kommende år fortsætter udrulningen af den udviklingspolitiske strategi »Fælles om Verden« i de spor, der allerede er lagt: At hjælpe flere, hvor det er sværest i nærømråder til krise og konflikt og skrøbelige lande. At gå forrest i kampen for klima, natur og miljø. Og at fremme demokratiske værdier og menneskerettigheder.

Regeringen ser frem mod en række større udviklingspolitiske processer, hvor prioriteterne i »Fælles om Verden« vil sætte sit præg. Det indebærer blandt andet udarbejdelsen af nye strategiske rammer for samarbejdet med Uganda, Niger og Bangladesh og arbejdet med strategiske rammer for de målrettede partnerskaber. I 2022 står regeringen også over for udformning af nye strategiske partnerskabsaftaler med en række af Danmarks største FN-partnerne, som skal sikre, at de danske prioriteter forfølges i de multilaterale partnerska-

ber. Hertil ser regeringen frem mod en grøn reform af erhvervs- og finansieringsinstrumenter og en grøn gennemgang af myndighedssamarbejdet, så erhvervs- og myndighedssamarbejdet bidrager på bedste vis til grøn, retfærdig omstilling, vækst og innovative løsninger i udviklings- og vækstlandene. For at styrke Danmarks målrettede arbejde med demokrati og menneskerettigheder vil regeringen i år blandt andet etablere en ny demokratifacilitet, som kan støtte institutioner og organisationers arbejde med demokrati offline og online, ligesom regeringen vil fortsætte arbejdet for fulgte mindretal og afslutte kortlægningen af, hvordan dansk udviklingssamarbejde fremmer religions- og trosfrihed og beskytter religiøse mindretal.

2022 står allerede i skyggen af Ruslands invasion af Ukraine og krig i Danmarks nærømråde. Det vil også sætte sit præg på året, der kommer i udviklingssamarbejdet. Den ekstraordinære situation har stillet krav til ekstraordinære løsninger. Med en krig i eget nærømråde påhviler der Danmark et særligt ansvar for at hjælpe ukrainske flygtninge, også på dansk jord. Det ansvar har Danmark allerede vist sig parat til at leve op til. På samme måde vil regeringen også støtte op om Ukraines store genopbygningsindsats af basal infrastruktur, såsom vand- og elektricitetsforsyninger, sundhedsfaciliteter og boligområder, der er blevet hårdt ramt af krigen. Den ekstraordinære situation medfører nødvendige omprioriteringer i udviklingssamarbejdet. Det sker med størst mulig hensynstagen til danske partnerskaber og langsigtede prioriter og i overensstemmelse med OECD/DACs regler for udviklingsbistand. Fokus har været på at nedjustere programmer, som endnu ikke har fundet partnere, eller konkrete projekter såsom en række indsatser under Nærømråde- og Migrationsfonden samt midler til Danida Sustainable Infrastructure Finance (DSIF), hvor der bl.a. var planlagt et spildevandsprojekt i Ukraine.

Større udviklingspolitiske initiativer i året, der kommer

- Nye strategiske partnerskabsaftaler med en række af Danmarks største FN-partnerne.
- Nye strategiske rammer for Danmarks udvidede landepartnerskaber med Uganda, Niger og Bangladesh.
- Udvikling af strategiske rammer for de målrettede landepartnerskaber, herunder strategiske rammer for samarbejdet med bl.a. Ghana og Nigeria.

- Dansk lederskab på finansiering og klimatilpasning på COP27 i Egypten, herunder fokus på finansiering til klimaskabte tab og skader til udviklingslandene.
- Grøn reform af erhvervs- og finansieringsinstrumenterne og af myndighedssamarbejderne.
- Nye indsatser inden for biodiversitet, naturbaserede løsninger og vand.
- Løft af fokus på den grønne dagsorden i EU's partnerskab med Afrika frem mod EU-AU udenrigsministermøde.

- Hjælp til ukrainske flygtninge i og uden for Danmark.
- Udvikling af byggestenene i fremtidens flygtningerespons gennem nyt pilotprojekt i Kenya.
- Stærk partner for genopbygning af Ukraine, når forholdene tillader det.

- Etablering af demokratifacilitet til støtte af institutioner og organisationers arbejde med demokrati online og offline.
- Nye initiativer til at imødegå desinformation og påvirkningskampagner og støtte til journalister, civilsamfundet og rettighedsforkæmpere.
- Kortlægning af, hvordan dansk udviklingssamarbejde fremmer religions- og trosfrihed og beskytter religiøse mindretal.

Hermed slutter redegørelsen.